

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

Privilegium XVIII. Quod relinquitur Monasteriis in Testamentis, non requirit
Juris Civilis solennitates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

pterea Dicos nihil in hereditate defraudantes non tenent in conscientia ultra vires hereditatis: interim in foro extero esse præsumptionem juris *de jure contra* quam non admittitur probatio in contrarium.

PRIVILEGIUM XVIII.

Quod relinquitor Monasteriis in Testamentis, non requirit Juris Civilis solennitates.

1. In relictis ad pias causas non requiruntur conditiones Iuru Civ. nec solennitates sed tantum probatio.
2. Secundum Testamentum principaliter ad pias causas conditum, revocat primum conditum ad profanas.
3. Excommunicatus potest testari ad pias causas.

ET si de Jure Civili invalidum sit Testamentum, si is, qui fecit, Testamenti factorem non habuit, ut si fuerit deportatus, filiusfam. prodigus, cui bonis interdictum est, damnatus ad ultimum supplicium, mutus, sordus, aut cæcus, tot. tit. Infit. quibus non est permiff. fac. Testam. Item si non adhibuit 7. Testes omni exceptione majores, & reliquas solennitates præscriptas in *L. hoc consultiſſima. C. de Testam.* aliter tamen se res habet, si Testamentum ad pias causas condatur, aut Monasteriis aut pijs causis aliquid relinquatur, tunc enim omnes illos qui sufficienti ratione præditi & Jure naturali ad testandum habiles sunt, licet de Jure Civili prohiberi testari posse, nullamque solennitatem exemplo Testamenti militaris & Patris inter liberos, sed probationem tantum ultimæ voluntatis requiri offerimus, hinc deinde hæc probatio fiat per Testes, etiam feminas, sive per Scripturam. Neque interest, an Testator partim testatus, partim intestatus decesserit, an filius legitimus an titulo institutionis reliquerit, an heredem instituerit, &c. per textum & *DD. in c. relictam. l. de Testam. c. 4. de Sepult. in 6. l. 1. de SS. Ec. Tiraq. de Privileg. pia causa. Privileg. 1. c. 2.* & communiter *DD.* Et cum hic de favore animæ agatur, pro quâ tale legatum relinquitor, ideo hæc constitucionem non tantum de Jure Canonico & in *omnibus Pontificijs*, sed etiam in rebus Imperij locum

habere, communis & vera est sententia, Tiraq. *d. l. in princ.* * Præterea per Testamentum secundum principaliter ad pias causas etiam absq; solennitate conditum revocari primum factum solenniter coram 7. Testibus, tradit Tiraq. *d. l. priv. 2.* cum Cast. Alex. & pluribus alijs.

De excommunicato dubitatur an Monasterio aliquid relinquere possit? Cum enim in excommunicatione decedat, videtur cessare favor animæ. Affirmativam tamen credimus esse veram: quia non statim perditur anima ejus, qui in excommunicatione decedit, cum possit quo ad Deum per contritionem internam fuisse absolutus, per textum notabilem in *c. à nobis 17. de Sent. excom.* Et deinde licet deesset favor animæ, subesset tamen favor piæ causæ.

ADNOTATIO.

AD Num. 1. Licet *DD.* passim conveniant, in testamentis ad pias causas remissas esse solennitates testamenti præscriptas in *L. hæc consultiſſima. C. de Testam.* volunt tamen aliqui, eos, qui de jure civili testamenti factorem non habent, ut deportati, filij, &c. ne quidem etiam ad pias causas testari posse, contra quos expressè & præ cæteris clarè nostram sententiam tenet Riccius in *praxi aur. p. 4. Rosb. 89.* Ratio utriusque partis est eadem: ideo enim in testamentis ad pias causas solennitates civiles non attenduntur, quia regulatur secundum *Jus Gentium*, de quo non habemus solennitates, sed sola voluntas defuncti ejusque probatio sufficit. At qui omnes isti, quos enumeravimus, quamvis quoad actus civiles sint inhabiles, sunt tamen capaces actuum *juris gentium*, ut contractuum & similia, quod autem testamenti factio origine *juris gentium* sit, præclare & fuse demonstrat Harprecht ad *princ. tit. Infit. de Testam. ordm d. n. 62.*

Accedit ratio, quod *LL. Civiles* non potuerunt nec Christiani Imperatores verisimiliter voluerint, aliquem habentem rem suarum dominium jure gentium & testandi private, quantum id expedit pro salute animæ sc. ad pias causas facit optimus tex. in *L. 1. C. de SS. Eccl.* ubi Imperator Constantinus unicuique dat licentiam, sacris locis quod voluerit relinquere.

Dies 1. damnati ad ultimum supplicium bona acquirunt *hæc*, ergo testari non possunt & id hodie non obinet, excepto crimine læsæ mas-

testatis, *auth. bona damnatorum. C. de Bon. proscript. & heredis, & vergentis, de Hered. In reliquis autem criminibus succedunt ascendentes & (iuxta *auth. d. auth.*) Collaterales usque ad tertium gradum; item uxor accipit dotem & donationem propter nuptias, vel si matrimonium sine dote sit partem bonorum iuxta *auth. preterea. C. Vn. de vir. & uxor.* tenent ergo hodie damniati dominium rerum suarum, & quamvis post sententiam latam si ut peregrini & amittant iura civitatis Romane, non tamen amittunt ea, quae sunt juris gentium, ut restitutionem ad pias causas, dammodo liberis aut parentibus relinquunt legitimum.*

Dices 1. Filius, etiam de iure Canon. ad pias causas disponere non potest sine consensu patris, *c. 4. de Solut. in 6. re. illud cap. intelligi vel de peculio tantum profectio*, quod totum est patris sicut ita inter se conciliantur, *L. 1. §. 1. ff. de Tut. & rat. distr. & L. 25. de mort. Caus. donat.* vel si intelligitur etiam de peculio adventitio. Hunc illud verbum *judicare*, trahendum est ad actum inter vivos, per quem scilicet statim fiat rei traditio & patri auferatur ususfructus. At vero per testamentum patri non praedjudicatur; quia iam loco ususfructus accipiendo legitimam acquirat partem proprietatis, sicut si una cum fratre defuncti succederet ex communi in parte coheredis ususfructum non haberet, solum enim per mortem est jus patris potestatis consequenter & effectus ejus, scilicet ususfructus hereditario.

PRIVILEGIUM XIX.

Ex Legibus vel fideicommissis Monasterio relictis non detrahitur Falcidia vel Trebellianica.

1. Heredi debetur quarta.
2. Non detrahitur ex legato piji.
3. Legitima filiorum gravari non potest.
4. Monasterium heres detrahit falcidiam ex relictis alteri Monasterio.

Quod heredi in Testamento vel ab intestato hereditatis, & proinde si Testator tam magna & multa legata fecerit, ut heredi sua quarta non remaneret, possit per *L. Falcidiam* de singulis legatis proportionaliter tantum detrahere,

quantum sufficit ad complendum quantum, & similiter si Testator posset totam hereditatem per fideicommissum alteri relinere, bona partem eam partem ex *S. C. Trebellianico* detraheret, satis constat *l. 1. §. 1. C. de L. Trebell. SC. Trebel.*

At vero si Monasterio aut piji causae fideicommissum vel legatum relictum sit, et communi sententia integrum abque ulla detractione restituere debet per *textum in auth. Solut. ad L. Val. qui testis licet tantum de Falcidia loquitur*, favore tamen pie causae & proprias libertatem rationis etiam ad *Trebellianico* creditur, videantur innumeri *DD. ut in T. de priv. pia. cau. priv. 26. 27.*

Sed haec in herede extraneo locum habent, nam filius suam legitimam etiam de legato ad pias causas detrahere potest, quia legitima debetur filijs iure naturae & gravari non potest, prout pulchre *D. August. in c. fin. 17. q. 4. in qua quae exheredato filio heredem fecerit Ecclesiam, aliorum quarat qui iuricipias non Augustinianus filio proprio neminem invenit §. 6.*

Sed quid si Monasterio legatum relictum sit, an hoc casu locus erit Falcidiae Affirmamus, eo quod privilegium contra partes privilegium non videtur Privilegio, sed iure communi. Arguitur *de similit. S. hic. in auth. qui rem C. de SS. Test. & de iur. tamen etiam possunt differuntur apud T. etiam de priv. 26. V. Contrarium.*

ADNOTATIO.

AD Num. 1. Ratio etiam huius privilegii assignari potest, quod Falcidia sit tantum civilis dispositio, cui pia causa non subiacet. Item argumentum est, quod in Testamento aut legato quo procedit argumentum ad pias causas, scilicet Falcidia *L. in Testamento C. ad L. Falcid. L. 1. oblique ff. ad Trebell.* Est quoque haec sententia praesumpta voluntate defuncti, qui unquam ab effectu bonorum maluit aliquid decidere heredi extraneo (cujus amicus post mortem non videtur) quam pias causas quae post mortem privatione animae Non obstat *L. 1. §. ad municipium ff. ad L. fal. qua correctis dicit potest per *l. 131. c. 12* Divinatoris autem est expellere alium ex rebus, Nov. quali heres fuerit in dolo, quod nec verbo dicitur.*

Nec obstat *L. si quis 42. C. de Ep. & Cl. 113.*